

Kansallinen riskiarvio

Ohjaus- ja kehittämisjohtaja Taito Vainio

Kansallinen riskiarvio

- Kansallinen riskiarvio laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseen N:o 1313/2013/EU unionin pelastuspalvelumekanismista II luvun 6 artiklan perusteella.
 - Jokaisen EU-maan on kehitettävä riskiarviointeja kansallisella tai asianmukaisella paikallisella tasolla ja
 - annettava komissiolle yhteenveto niiden keskeisistä osista viimeistään 22 päivänä joulukuuta 2015 ja sen jälkeen joka kolmas vuosi.
- Sisäministeriölle valtioneuvoston ohjesäännön sekä lain valtioneuvostosta mukaisesti kuuluva tehtävä
 - **Laaja-alainen, poikkihallinnollisesti laadittava riskiarvio**

Pelastuspalvelun kattavuus

- Mekanismi kattaa ihmisen, ympäristön ja omaisuuden suojelun unionin alueella ja sen ulkopuolella tapahtuvissa kaikenlaisissa luonnon ja ihmisen aiheuttamissa onnettomuuksissa.
- Tähän kuuluvat
 - terroritekojen seuraukset,
 - teknologian ja säteilyonnettomuuksien aiheuttamat katastrofit,
 - ympäristökatastrofit,
 - meren pilaantuminen ja
 - akuutit terveyttä uhkaavat hätätilanteet.
- Terroritekojen ja säteilyonnettomuuksien aiheuttamien katastrofien seurausten osalta mekanismi kattaa tapahtunutta edeltävät valmiustoimet sekä varsinaiset avustustoimet tilanteessa.

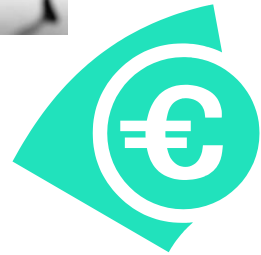
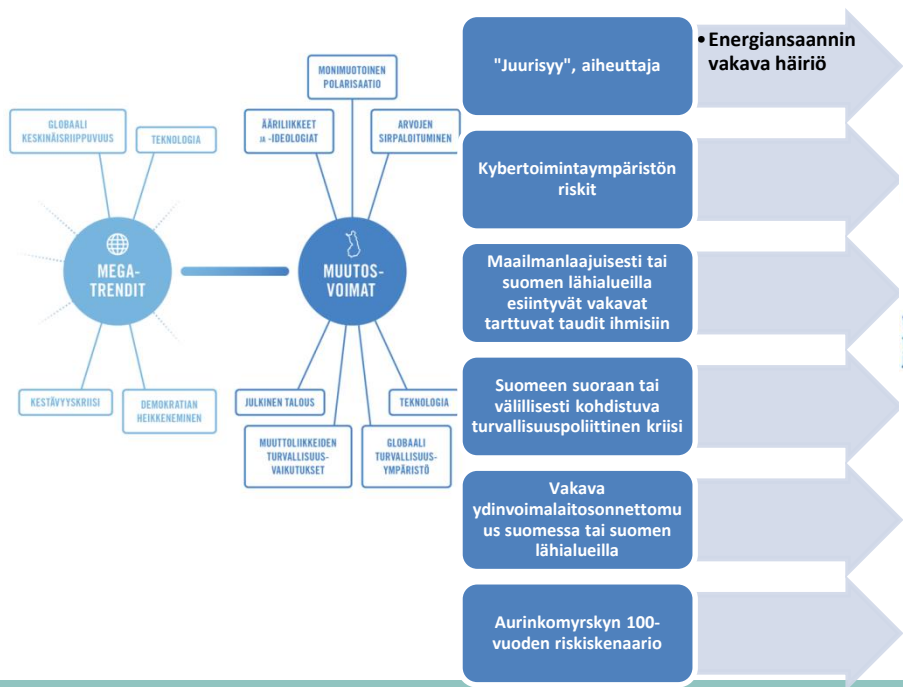
Riskiarvion laatimisen aloitus

- Kansallinen riskiarvio tulee päivittää ja toimittaa yhteenveto komissiolle viimeistään 2018 loppuun mennessä.
- Sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministeriryhmässä 29.8.2017 on hyväksytty hallituksen *turvallisuus -painopistehankkeen toimenpanosuunnitelma*:
 - *kansallinen riskiarvio ml. hybridiasiat päivitetään ja vastuu valmistelun yhteensovittamisesta on sisäministeriön pelastusosastolla,*
 - *kansallinen riskiarvio laajennetaan kattamaan myös YTS:n edellyttämiä uhkamalleja.*
- Lisäksi kansallisen riskiarvion perusteella valmistellaan poikkihallinnollisesti **alueellisen tason riskiarviot**, joissa otetaan tarkemmin huomioon alueille ominaiset uhat.

Arviointikehikon rakenne

UHKIA LISÄÄVIÄ JA VOIMISTAVIA TEKIJÖITÄ	UHKAT	HÄIRIÖTILANNESKENAARIOT	VAIKUTUKSET ELINTÄRKEISIIN TOIMINTOIHIN	VAIKUTUKSET IHMISIIN	TALOUDELLISET VAIKUTUKSET	VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN
---	-------	-------------------------	---	----------------------	---------------------------	-------------------------

Skenaariot

1. Luonnon aiheuttamat uhkat

Häiriötilanneskenaario

Kirjoitusvastuu

Aurinkomyrsky	Monimutkainen kriittisen infrastruktuurin häiriö (sähkön-, veden- ja ruoanjakelu, julkinen liikenne, tietoliikennejärjestelmät, rahoitus- ja maksuliikennejärjestelmän häiriöt)	IL, SM
Tulvien, myrskyjen, 0-keliolosuhteiden aiheuttamat vauriot liikenneverkon runkoon	Väyläinfrastruktuurin vakava häiriö	LVM, SM
Luonnon aiheuttamat uhkat	Pelastustoimintaa edellyttävä sähkönjakelun suurhäiriö pakkasjakson aikana	TEM ja SM
Luonnon aiheuttamat onnettomuudet	Kemikaalien joutuminen luontoon	YM, SM

Skenaariot

2. Ihmisen tahallisesti aiheuttamat uhkat Uhkatyypit/uhka	Häiriötilanneskenaario	Kirjoitusvastuu
Terrorismi, ääriliikkeet, anarkismi	Terroristisessa tarkoituksessa tehty isku	SM
Suomeen suoraan tai välillisesti kohdistuva turvallisuuspoliittinen kriisi	Sotilaallinen konflikti	PLM/UM
Suomeen suoraan tai välillisesti kohdistuva turvallisuuspoliittinen kriisi	Informaatiovaikuttaminen	VNK/UM?
Suomeen suoraan tai välillisesti kohdistuva turvallisuuspoliittinen kriisi	Ulkopoliittinen vakava painostus	UM
Suomeen suoraan tai välillisesti kohdistuva turvallisuuspoliittinen kriisi	Laajamittainen maahantulo	SM

Skenaariot

3. Teknologian aiheuttamat uhkat Uhkatyyppi/uhka	Häiriötilanneskenaario	Kirjoitusvastuu
Suuri merellinen onnettomuus	Suuri öljyonnettomuus Itämerellä, risteilyaluksen onnettomuus	SM/YM
Vakava ydinonnettomuus Suomessa tai Suomen lähialueella	Ydinvoimalaitoksen vakava onnettomuus Suomessa	SM/TEM/STM
Onnettomuus tms.	Energiansaannin vakavat häiriöt	TEM/LVM/HVK
Onnettomuus tms.	Logistiikan vakavat häiriöt	TEM/LVM/HVK
Onnettomuus	Digitaalisen yhteiskunnan vakavat häiriöt	LVM/TEM/HVK

Skenaariot

4. Terveysuhkat (ihmisten, eläinten ja kasvien taudit) Uhkatyyppi/uhka	Häiriötilanneskenaario	Kirjoitusvastuu
Maailmanlaajuisesti tai Suomen lähialueilla esiintyvät vakavat ihmisiin tarttuvat taudit	Epidemia	STM/MMM
Helposti leviävät ja vaaralliset eläintaudit	Eläintautiepidemia	MMM
Vaaralliset kasvintuhoojat	Kasvitautepidemia	MMM/YM
Mikrobilääkeresistenssi	Mikrobilääkkeiden tehottomuuden aiheuttama häiriötilanne	STM/MMM
Elintarvikekriisi	Elintarvikkeiden laadun vakava häiriö	MMM/STM
Säteilyonnettomuudet	Säteilytilanteen aiheuttama vakava terveyshaitta	STM

Skenaariot

5. Muu / Yhteiskunnan vakauteen liittyvä häiriö Uhkatyyppi/uhka	Häiriötilanneskenaario	Kirjoitusvastuu
	Julkisen talouden vakava häiriö	VM
	Rahoitusjärjestelmän vakava häiriö	VM

Skenaarioiden rakenne

1. Skenaarion taustalla oleva uhka tai uhat
2. Uhkan kohde
3. Toteutumistapa (mahdollinen/mahdolliset)
4. Vikojen ja häiriöiden ketjuuntuminen ja kertautuminen
5. Arvioitu todennäköisyys

Alueelliset riskiarviot

- Alueelliset riskiarviot valmistellaan pelastuslaitosten ja aluehallintovirastojen johdolla pelastuslaitosalueittain
- Helsingin, Länsi-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksia pyydetään valmistelemaan yhteistyössä Uudenmaan alueellinen riskiarvio ja Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitoksia pyydetään valmistelemaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan alueellinen riskiarvio
- Aluehallintovirastoja ja pelastuslaitoksia pyydetään kytkemään keskeiset tahot ja maakuntavalmistelu mukaan alueellisen riskiarvion laatimiseen
- Tavoiteaikataulu 30.11.2018 mennessä

Aikataulu

- **Ensimmäiset luonnokset on valmistunut**
- **Skenaarioiden kommentointi on käynnistynyt**
- **Työseminaari 15.8.2018, jolloin muokataan skenaarioita kommenttien pohjalta**
- **Työ valmistuu 2018 syksyllä**

KIITOS

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET